

likevel kunne finnes en måte å utnytte dette ca. 15.000 dekar store myrområde på, eksempelvis til eng- eller beitebruk.

Med full utnyttning av de naturlige jordreserver vil således Bolsøy kunne bli et av fylkets ledende jordbruksherred.

UTKJØRING AV MYR PÅ MAGER SKOGSMARK*).

Petter Hernes, Sander, har siden 1936 drevet forsøk med å blande torv fra myr på mager furumark i skogen. Forsøkene er ikke drevet fullt vitenskapelig, og vi mangler oppgave over hvor mye utstrøing av torv på mager jord eller skogsmark vil koste. Sjølsagt kan prisene variere sterkt avhengig av hvor lang vei det er på frakt av torven. De forsøk Hernes har drevet har omfattet svært kort transport, idet han har brukt skogsmark som ligger inntil myrene til sine forsøk. I lignende tilfelle mener han det vil være meget lønnsomt å spre torv i skogbunnen.

Forsøkene har gitt overbevisende resultat. Således kan han legge fram tilvekstprøver av gran på prøvemarket. Veksten reagerte året etter torvstrøingen, og tilveksten øket fra 1 mm pr. år i treets radius til 5 mm pr. år gjennomsnittlig i de årene som er gått senere.

Hernes har gitt en redegjørelse for forsøkene til Polyteknisk Forening. Senere er redegjørelsen oversendt lederen for Skogforsøksvesenet på Ås, professor Eide, som har meldt at han finner forsøkene meget interessante, men at han mener kostnaden er en av de vesentligste faktorer og at denne må bringes på det rene. Han har foreslått at forsøkene blir gjentatt med halvdel av den torvmengde Hernes har brukt. Hernes hadde kjørt ut et lag på 10 cm torv, hvilket utgjør hele 100 kubikkmeter pr. dekar.

Vi gjengir Hernes' redegjørelse for forsøkene:

«I 1937 kjørte jeg et ca. 10 cm tykt lag myr på tørr furumo, der furskogen stod så trauvokset at det var et sørgelig syn. Smågrana stod brun og halvtørr.

Jeg har hogd på forsøksfeltet 6 år etter grunnblanding, og resultatet av vekstøkningen synes meg å være over forventning. Den påstående skog og plantingen forandret seg allerede året etter myrkjøringa, og som det fremgår av prøven har furua tendens til å øke veksten år for år, og på grana har jeg målt inntil 75 cm årsskudd.

Til grunnblandingen er brukt øverste lag, altså tuer, moselag osv. fra myra, slikt som må vekk enten en skal produsere brenntorv eller en skal dyrke myra. Dette lag blir — i hvert fall herover — brent eller lempet vekk til ingen nytte, og dette bør det settes en stopper for når det kan oppnås et slikt resultat i skogsproduksjonen som

*) Etter «Glåmdalen» for 19/9—50 tar vi inn ovenstående artikkel som også har interesse for vårt tidsskrifts lesere.

nevnt ovenfor. Her i Sør-Odal har vi myrer og furumoer liggende side om side så transporten er ganske lett.

Dette mener jeg er spørsmål av så stor verdi at de bør ofres litt oppmerksomhet. Jeg tillater meg å foreslå:

At våre myrer, hva de enn brukes til, skal tas av det øverste lag — som i alle tilfelle må vekk — og nyttes til skogkultur.

Hvis myra skal brukes til brenntorv eller annen produksjon, at arealet etterpå planeres og grøftes enten til dyrkingsland eller skogsmark.

Det påbys ved lov at myrer som brukes til en eller annen produksjon etterpå skal grøftes og planeres til dyrkingsland eller skog etter jordstyrets bestemmelse.

Det er sørgelig å se at våre ubrukte myrer ligger der som et annet skjelett, som vansirer Norges vakre natur.

Hvis Deres forening finner ikke å kunne ta standpunkt til mitt forslag, og da særlig det antydede lovforslag, bes brevet sendt Landbruksdepartementet, og jeg håper at mitt forsøk blir kontrollert. Våre myrer kan foruten å gi brensel, tjene som en økonomisk faktor i to av våre største næringsgrener, nemlig jordbruk og skogbruk.»

Om lovforslaget svarer professor Eide at det etter hans mening er noe forhastet og bør vente til saken er grundig utredet.

Skogforsøksvesenet er fra tidligere kjent med at tilførsel av organisk materiale på mager furumo vil bidra til å øke veksten. Men det avgjørende er hvor mye en slik myrkjøring vil koste. Man er meget interessert i forsøkene fra Skogforsøksvesenets side.

Så langt «G l å m d a l e n».

Når det gjelder den antydede lov kan vi opplyse at «Lov av 18. mars 1949 om vern mot jordødelegging» har en bestemmelse om at torvgraver skal planeres og tørrlegges hvis ikke dette medfører urimelige omkostninger. I paragraf 2 i nevnte lov heter det nemlig:

«Når myra er avtorva, skal torvgrava jamnast til, og likeins vatnet veitast bort så framt kostnaden med det er rimeleg samanlikna med vinninga.

Når ikkje anna er avtala eller går fram av samanhengen, må bruksretthavaren syta for at grava vert jamna til, men grunneigaren for at vatnet vert veita bort.

Er det bruksretthavaren som har plikt til utjamning eller utveiting, og det ikkje er fastsett nokon frist for arbeidet, kan jordstyret etter krav frå grunneigaren setja ei høveleg frist. Blir arbeidet ikkje gjort til fastsett tid, kan grunneigaren gå fram etter reglane i lova om freding av jord frå 16. mai 1860.»